

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **1) M.G., 2) B.W., 3) R.B., 4) R.L., 5) W.K., 6) M.S., 7) D.O., 8) M.E., 9) K.P. i 10) J.D.**

oskarżonych z art. 107 § 1 i 3 w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 3 października 2024 r.,

skargi obrońców oskarżonych

na wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 17 października 2023 r., V Ka 1398/22

uchylający wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi

z dnia 25 stycznia 2022 r., V K 1023/19

pozostawia wniesione skargi bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi, wyrokiem z dnia 17 października 2023 r., V Ka 1398/22, uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 25 stycznia 2022 r., V K 1023/19 i przekazał sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Powodem tego było uwzględnienie podniesionego w apelacji oskarżyciela publicznego zarzutu naruszenia art. 107 § 3 k.k.s. i przyjęcie, że zastosowanie tego przepisu nie mogłoby doprowadzić do umorzenia postępowania z powodu przedawnienia karalności, co uczyniono w wyroku Sądu Rejonowego w konsekwencji przyjęcia kwalifikacji prawnej z art. 107 § 1 k.k.s. Jako

podstawę wydania wyroku kasatoryjnego Sąd Okręgowy wskazał regułę *ne peius* określoną w art. 454 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., zakazującą sądowi odwoławczemu skazania oskarżonego, wobec którego umorzono postępowanie w pierwszej instancji.

Skargę na powyższy wyrok wnieśli obrońcy dziesięciu oskarżonych, wskazanych w części wstępnej niniejszego postanowienia, które – w istocie – są jednobrzmiące. Zarzucili wyrokowi „obrazę przepisów postępowania, a to art. 437 § 2 zdanie drugie w związku z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że zachodzi w niniejszej sprawie błędna kwalifikację prawną czynów oskarżonych i tym samym potrzeba uchylecia wyroku w zakresie zarzuconych czynów z art. 107 § 1 i 3 k.k.s i przeprowadzenia przewodu w tym zakresie na nowo w całości, przy czym ujawniony bardzo długi okres czasu, który upłynął od zdarzeń objętych postępowanie narusza przy zaskarżonym orzeczeniu prawa oskarżonych do obrony (bardzo utrudnione lub niemożliwe zgłaszanie wniosków dowodowych ze źródeł osobowych jak i dokumentów) jak i niekorzystnego wpływu na interes oskarżonych, które zasługują na ochronę prawną z uwagi na upływ czasu uwzględniany przy przedawnieniu karalności z art. 425 § 3 w zw. z art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.”

Podnosząc takie zarzuty, obrońcy wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione skargi oparte są na niedopuszczalnych zarzutach, co musiało skutkować pozostawieniem ich bez rozpoznania (art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2 i art. 539a § 3 i art. 539f k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.).

Przed przystąpieniem do wykazania niedopuszczalności obu skarg wskazać jednak wypada, że – niezależnie od okoliczności niniejszej sprawy – odwołanie się naruszenia przepisów określających bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. wymaga również wskazania jednej z negatywnych przesłanek procesowych określonych w art. 17 § 1 k.p.k., do których pierwszy z powołanych przepisów odwołuje się (pkt. 4-6 i 8-11). Żaden z obrońców

oskarżonych nie uczynił tego we wniesionej przez siebie skardze – ani w *petitum* skargi (które jest właściwym miejscem do uczynienia tego z punktu widzenia metodyki sporządzania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia), ani w uzasadnieniu skargi. Obaj obrońcy odwołali się jedynie do upływu bardzo długiego okresu od popełnienia czynów, co miałoby naruszać prawo oskarżonego do obrony (bardzo utrudnione lub niemożliwe zgłaszanie wniosków dowodowych), „*jak i niekorzystnego wpływu na interes oskarżonych, które zasługują na ochronę prawną z uwagi na upływ czasu przy przedawnieniu karalności z art. 425 § 3 w zw. z art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.*” – cokolwiek miałyby ta ostatnia myśl oznaczać.

Nawet jeżeli jednak obrońcy zechcieliby wskazać na art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., to i tak zabieg ten – w okolicznościach tej sprawy – byłby wadliwy.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że skargę powinno pozostawić się bez rozpoznania skargę nie tylko wtedy, gdy oparto ją na innych powodach niż wskazane w art. 539a § 3 k.p.k., ale również wówczas, gdy tylko formalnie taką podstawę powołano w skardze, choć w rzeczywistości rozstrzygnięcie jest kwestionowane z innych powodów niż wymienione w tym przepisie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2021 r., V KS 8/21; z dnia 24 listopada 2020 r., II KZ 36/20; z dnia 13 sierpnia 2019 r., V KS 18/19; z dnia 24 stycznia 2019 r., II KS 11/18). W niniejszej sprawie skarżący nie odnoszą się do powodów uchylenia wyroku przez Sąd Okręgowy w Łodzi poprzez pryzmat dopuszczalnych podstaw skargowych, określonych w art. 539a § 3 k.p.k., a kwestionują sposób rozpoznania przez Sąd odwoławczy zarzutu apelacji oskarżyciela publicznego. Całe uzasadnienie skargi (liczące sobie zresztą niewiele ponad stronę tekstu) poświęcono tylko i wyłącznie wykazaniu wadliwie dokonanej przez Sąd Okręgowy wykładni art. 107 § 3 k.k. Skargi sprowadzają się więc do podniesienia zarzutu naruszenia prawa materialnego (co w świetle art. 539a § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. jest niedopuszczalne), a tylko jedynie na potrzeby *petitum* nadzwyczajnych środków zaskarżenia, aby uczynić je pozornie dopuszczalnymi, stawia się zarzut naruszenia art. 437 § 2 w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

W takiej sytuacji obie skargi należało pozostawić bez rozpoznania. Wydanie takiego rozstrzygnięcia stało na przeszkodzie temu, aby zwrócić wniesione opłaty od skargi (art. 527 § 4 w zw. z art. 539f k.p.k. i art. 113 § 1 k.k.s. *a contrario*).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

WB.

[ał]